

# Vammaisneuvoston rakennustyöryhmän kokous

PAIKKA: Teams

AIKA: 15.9.2026 klo 15.00–15.54

## Paikalla:

Aila Sirén, vammaisneuvoston rakennustyöryhmän jäsen

~~Eeva Pitkänen, vammaisneuvoston rakennustyöryhmän jäsen~~

~~Kalle Haukka, vammaisneuvoston rakennustyöryhmän jäsen~~

Tuula Natunen, vammaisneuvoston rakennustyöryhmän jäsen

Pirkko Kiviranta, vammaisneuvoston rakennustyöryhmän jäsen

Päivi Viljasalo, vammaisneuvoston rakennustyöryhmän jäsen

Tommi Ostrovskij, vammaisneuvoston koordinaattori, kokouksen sihteeri

Ifa Kytösaho, kaupunkiympäristön toimialan edustaja

Sandra Boman, rakennushankkeen esittelijä

## Kohteen esittely: Louhelantie 10

- Kyseessä on hoivakodin toiminnalliset, palo- ja talotekniset muutokset kellarissa ja 1.-2. kerroksessa. Kohde on alun perin 1970-luvulla rakennettu toimistorakennus, jossa on sisäpiha ja sitä ympäröivät neljä siipeä. Rakennus muutettiin vuonna 2008 hoivakodiksi, jolloin siihen rakennettiin uusi paarimitoitettu hissi, uusi porrashuone, IV-konehuoneet sekä uudistettiin sisätilat.
- Nyt käynnissä olevassa hankkeessa ensimmäisen ja toisen kerroksen ryhmäkotitilat puretaan ja rakennetaan sisäosiltaan uudelleen siten, että jokaiselle asukkaalle saadaan oma kylpyhuone.
  - o Kohteeseen toteutetaan kaksi ryhmäkotiä kumpaankin kerrokseen, yhteensä neljä ryhmäkotiä. Lisäksi rakennuksessa on kellari.
  - o Vammautuneiden ryhmäkodin asuinhuoneet ovat noin 25 m<sup>2</sup>:n suuruisia sisältäen kylpyhuoneen. Lisäksi käytössä ovat yhteiset oleskelu- ja kotikeittiötilat.
  - o Mielenterveyskuntoutujien asuinhuoneet ovat noin 20 m<sup>2</sup>:n suuruisia kylpyhuoneineen. Osassa huoneista on varaus pienelle minikeittiölle itsenäisempää asumista varten.
- Samalla piha-alueita kehitetään. Rakennuksen ulkokehällä olevista ylimääräisistä pysäköintipaikoista luovutaan ja niiden tilalle rakennetaan uusia oleskelupihoja asukkaille.
- = Ensimmäiseen kerrokseen sijoitetaan vammautuneiden ryhmäkoti. Sen käyttöön osoitetaan sisäpihan oleskelualue, jonne toteutetaan uuden luiskan avulla esteetön kulkuyhteys.

- Vammautuneiden ryhmäkodin yhteydessä nykyinen liian jyrkkä luiska loivennetaan suhteeseen 1:12,5. Tontin korkeuserojen vuoksi tätä loivempaa ratkaisua ei voida toteuttaa.
- Luiska lämmitetään talvikunnossapidon helpottamiseksi.
- Mielenterveyskuntoutujien ryhmäkodit sijoittuvat ensimmäiseen ja toiseen kerrokseen. Heidän käyttöönsä osoitetaan ulkokehälle sijoittuvat piha-alueet.
  - Todettiin, että mielenterveyskuntoutajat voivat olla myös liikkumisesteisiä, mikä tulee huomioida tilojen käytössä.
- Kellarikerrokseen jäävät yhteiset tilat. Olemassa olevat saunaosastot, ruokailu- ja keittiötilat säilyvät, ja lisäksi rakennetaan uusi pesulatilat sekä kuntosali-/monitoimitila.
  - Saunaosastojen todettiin olevan valmiiksi väljästi mitoitettuja ja soveltuvan pyörätuolin sekä suihkulaverin käyttöön.
- Toisessa kerroksessa sijaitsee kaksi ryhmäkotia, joiden piha-yhteydet toteutuvat osin hissin kautta ja osin portaita käyttäen.
  - Todettiin, että toisen kerroksen pihayhteydet eivät käytettävyydeltään sovellu liikkumisesteisille henkilöille.
  - Osa yhteyksistä voisi parantua huoltopihan reitin kehittämisen kautta. Ensimmäiseen kerrokseen sijoittuvasta ryhmäkodista on mahdollista kehittää esteetön kulkuyhteys ryhmäkodille osoitetulle pihalle. Tämä edellyttää kuitenkin rakennuksen kaakkoisovallalla olevan huoltopihan ohittavan kävely-yhteyden turvallisuuden kehittämistä siten, etteivät huoltoautot pääse ajamaan kävely-yhteydelle.
- Olemassa oleviin portaisiin ja hisseihin ei tehdä muutoksia.
  - Rakennuksen pääsisäänkäynti säilyy Louhelantien puolella. Sen yhteydessä sijaitsee vuonna 2008 rakennettu parimitoitettu hissi, jonka kautta kaikki ryhmäkodit ovat saavutettavissa.
  - Rakennuksessa on lisäksi vanha toimistotalon hissi, jota voidaan hyödyntää joidenkin piha-alueiden saavutettavuuden parantamisessa huoltopihan suunnasta.
  - Vanhat kierreportaat eivät täytä nykyisiä palvelurakennusten porrasmitoituksia, mutta niiden muuttamista pidettiin hankkeen kokonaisuus huomioon ottaen kohtuuttomana, sillä rakennuksessa on vaihtoehtoiset esteettömät kulkuyhteydet.
  - Vanhoihin portaisiin on lisättävä kontrastiraidat. (Käyttöturvallisuusasetus 1 §, 10 §, terveellisyys ja turvallisuuden kannalta ilmeisen haitallinen alkuperäinen ratkaisu käyttäjäryhmät huomioon ottaen )
  - Olemassa olevien kierreportaiden käsijohteet on jatkettava niillä tasanteilla, joilla on riittävästi tilaa erityisesti näkövammaisten henkilöiden liikkumisen ja turvallisuuden parantamiseksi. (Käyttöturvallisuusasetus 1 §, 9 §)
- Uusien tilojen käytäväleveydet toteutetaan esteettömyysvaatimusten mukaisesti.

- Käytävät ovat pääosin vähintään 1500 mm leveitä, paikoin jopa noin 1800 mm leveitä. Asuinhuoneiden ovet ovat 1200 mm leveitä.
- Lisäksi pääkulkureiteille suunnitellaan automaattisia ovenavauspainikkeita käyttäjän tarpeiden mukaisesti.
- Keskusteltiin, että esteettömyyttä tulee parantaa siltä osin kuin se on tarkoituksenmukaista hankkeen laatu ja laajuus huomioiden (Esteettömyysasetus 1 §). Käyttöturvallisuutta tulee parantaa kun alkuperäinen ratkaisu on ilmeisen haitallinen kohteen käyttäjäryhmä huomioon ottaen (Käyttöturvallisuusasetus 1 §).
- Kysyttiin huolehditaanhan riittävästä väri- ja materiaalikontrasteista tilojen hahmottamisen parantamiseksi.
  - Asiakkaalla on tiloihin omat värityssuunnitelmansa. Tilojen värit toteutetaan siten, että ovet erottuvat seinäpinnoista ja eri pintamateriaalien välille muodostuu kontrasteja. Noudatettava käyttöturvallisuusasetus 10 §.
- Keskusteltiin rakennuksen valaistus ratkaisuihin. Pyydettiin niihin annettavan kokouksen jälkeen vielä tarkennusta ja ne on lisätty alle.
  - Valaistuksen säädettävyys on tärkeää erityisesti neurokirjon henkilöiden, migreeniä sairastavien sekä aivovammaisten asukkaiden näkökulmasta.
  - Asuinhuoneissa kiinteä ”eteisvalaisin” on himmennettävä. Vuokralaisen omalle valaisimelle on valaisinpistorasia, jolle on päälle-pois kytkin.
  - Yhteistilojen ja käytävien valaistus on himmennettävä sali-ohjattu. Lopulliset valaistusohjelmat päätetään käyttäjien kanssa myöhemmin.
  - 1. ja 2. kerroksen käytävien ja oleskelutilojen valaistus on himmennettävä, samoin toimistojen ja neukkareiden. Tekniset tilat, siivoustilat pesulat, porraskäytävät yms eivät ole himmennettäviä.

#### **Vammaisneuvoston lausunto:**

- Säädöksistä huomioitavaa:
  - 2. kerroksen tilat eivät sovellu liikumisesteisten käyttöön pihalle johtavan yhteyden rajauksen vuoksi. Huoltopihan jalankululle osoitetaan yhteys sisäänkäynnille.
  - Ratkaisu tulee kehittää turvallisemmaksi ja kävely-yhteys le-pysäköintipaikoilta huoltopihan poikki rajata autoliikenteeltä rakennuksen sivustalla noin 2 metrin leveydeltä.
  - Noudatetaan käyttöturvallisuusasetus 10 § Valoisuus ja valaistus ja kiinnitetään huomiota valojen säädettävyyteen ja portaiden kontrastiraitoihin.
- Muut toiveet:
  - Käyttöturvallisuusasetus 9 § Käsijohde, suositellaan noudatettavaksi ja käsijohteet jatkettavan aina kun tasanteella on siihen tilaa.
  - Portaisiin edellytetään laitettavan kontrastiraidat.
- Ohjeita jatkosuunnitteluun:

- Noudatetaan ympäristöministeriön ohjeistusta Esteetön rakennus ja ympäristö, Rakennustieto 2019
- Noudatetaan Ohjeistusta RT 98-11281 Liikennemerkkit ja opasteet kiinteistön ulkoalueilla, RT 91-11282 kiinteistön opasteet ja RT 103979 esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö.
- Alueopasteet, esteettömät reitit sisäänkäynneille sekä tontin rajoilta eri suunnista saavuttaessa että LE-pysäköintipaikoilta.